

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247013

มติของโครงการวิจัยสภาพของแหล่งโบราณคดีที่มีต่อชุมชนที่ยังชีพบนพื้นที่ราบ

สมศักดิ์ศรี โสภะดี

พิมพ์ครั้งที่หนึ่งเป็นฉบับหนึ่งของสารคดีภาษาพื้นเมือง
ปริทัศน์ศิลปกรรมและศิลปวิทยาการ สภาวิจัยและหอสมุดแห่งชาติ
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศิลปากรในโครงการหอสมุดแห่งชาติ

พ.ศ. 2554

600251689

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247013

ผลของโครงสร้างตาข่ายของยางธรรมชาติที่มีต่อการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย

นายคณิศร ใจเอื้อ วศ.บ. (ปิโตรเคมีและวัสดุพอลิเมอร์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุ

คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พ.ศ. 2554

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
K U

(รศ. ดร. นพวรรณ ชนัญพานิช)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
[Signature]

(ศ. ดร. ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
[Signature]

(รศ. ดร. เบลญภรณ์ ประภักดิ์)

กรรมการ

.....
[Signature]

(ผศ. ดร. ณฐินี โล่ห์พัฒนานนท์)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของโครงสร้างตาข่ายของยางธรรมชาติที่มีต่อการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย
หน่วยกิต	15
ผู้เขียน	นายคณิศร ใจเอื้อ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศ. ดร. ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ
หลักสูตร	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีวัสดุ
สาขาวิชา	เทคโนโลยีวัสดุ
คณะ	พลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

247013

งานวิจัยนี้ศึกษาผลของระบบการคงรูปยางธรรมชาติ ดังนี้ ระบบการคงรูปแบบดั้งเดิม (ซีวี) แบบกึ่งประสิทธิภาพ (เคมีอีวี) และแบบประสิทธิภาพ (อีวี) ที่มีต่อประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่ใช้ในวิจัยนี้คือ สารละลาย 2-Hydroxypropyl-3-Piperazinyl-Quinoline carboxylic acid Methacrylate (เอชพีคิวเอ็ม) ร้อยละ 10 โดยน้ำหนัก และอนุภาคซิลเวอร์คอลลอยด์บนซีโอไลต์ (เอสเอสแซค) ปริมาณตั้งแต่ 0 ถึง 5 ส่วนในยางร้อยละ 2 ส่วน เชื้อแบคทีเรียที่ใช้ทดสอบ คือ *Escherichia coli* (*E. coli*) และ *Staphylococcus aureus* (*S. aureus*) ผลการวิจัยพบว่า ยางคอมปาวด์ระบบอีวี สามารถแสดงประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียได้ เนื่องจากอิทธิพลของปริมาณสารไดฟีนิลกัวนิตินที่มากกว่าในระบบซีวี และเคมีอีวี โดยการแพร่ของสารไดฟีนิลกัวนิตินยับยั้งผลโดยใช้เครื่องวัดการดูดกลืนคลื่นแสง ส่วนการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียทั้ง 2 ชนิดในยางคอมปาวด์ทั้ง 3 ระบบ พบว่า การเพิ่มปริมาณสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียส่งผลให้ประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียมีค่าเพิ่มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาถึงปริมาณการผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อ *E. coli* ได้ ในยางคอมปาวด์ระบบซีวี ใช้ปริมาณ 1 ส่วนในยางร้อยละ 2 ส่วนยางคอมปาวด์ระบบเคมีอีวี และอีวี ใช้ปริมาณ 3 ส่วนในยางร้อยละ 2 ส่วนสำหรับเชื้อ *S. aureus* ยางคอมปาวด์ระบบซีวีใช้ปริมาณ 3 ส่วนในยางร้อยละ 2 ส่วนยางคอมปาวด์ระบบเคมีอีวี และอีวี ใช้ปริมาณ 5 ส่วนในยางร้อยละ 2 ส่วน การผสมสารชนิดเอชพีคิวเอ็ม และเอสเอสแซค ในชิ้นงานยางคอมปาวด์ระบบซีวี มีประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียสูงสุด เนื่องจากสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียสามารถแพร่ออกมาที่ผิวชิ้นงานมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามุมสัมผัสที่ลดลง การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของสารชนิดเอชพีคิวเอ็ม และเอสเอสแซคที่ผสมในยางคอมปาวด์ เมื่อทดสอบด้วยการวัดเส้นผ่านศูนย์กลางการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย พบว่า เอชพีคิวเอ็มมีประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียได้

ดีกว่าเอสเอสแซด ในขณะที่ผลการทดสอบค่าร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย แสดงให้เห็นว่าสาร เอชพีคิวเอ็ม มีประสิทธิภาพการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียได้ดี เมื่อผสมในยางคอมปาวด์ระบบ ซีวี ส่วนสารเอสเอสแซด สามารถแสดงประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียได้ดี เมื่อผสมอยู่ในยางคอมปาวด์ระบบเซมิอีวี และอีวี

คำสำคัญ: ยางธรรมชาติ / ระบบการคงรูปยางธรรมชาติ / สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย

Thesis Title	Effect of Crosslink Structure of Natural Rubber on Antibacterial Activity
Thesis Credits	15
Candidate	Mr. Kanisorn Jai-eau
Thesis Advisor	Prof. Dr. Narongrit Sombatsompop
Program	Master of Engineering
Field of Study	Materials Technology
Department	Materials Technology
Faculty	School of Energy, Environment and Materials
B.E.	2554

247013

Abstract

This work studied the effect of vulcanizing systems [Conventional vulcanization (CV), Semi-efficient vulcanization (Semi-EV) and Efficient vulcanization (EV)] on antibacterial performance of natural rubber (NR) compounds. 2-Hydroxypropyl-3-Piperaziny-Quinoline carboxylic acid Methacrylate 10 percents (HPQM) and silver substituted zeolite (SSZ) at loadings from 0 to 5 parts per hundred rubber (phr) were used against *Escherichia coli* (*E. coli*) and *Staphylococcus aureus* (*S. aureus*). The halo test and plate count agar methods were employed to assess the percentage of bacterial survival. The results suggested that EV system without antibacterial agent could exhibit an antibacterial performance due to presence of Diphygunidine in semi-EV and EV systems. The diffusion of Diphygunidine to kill the bacteria was proven via spectrophotometer. Increasing the HPQM and SSZ in NR vulcanizates resulted in appearance of inhibition zone and the efficacies of anti-bacterial. The minimum quantity of the both antibacterial agents for *E. coli* was 1 phr for the CV system and 3 phr for the semi-EV and EV systems, whereas those for *S. aureus* was for the CV system and 3 phr for the semi-EV, and 5 phr for the EV system. HPQM and SSZ compounded in CV had most satisfactory antibacterial efficacies, this being supported by contact angle. Overall results suggested that the HPQM performed better antibacterial than the SSZ. HPQM exhibited the most satisfactory anti-bacterial efficacy for the CV system whereas SSZ was most suitable for the semi-EV and EV systems.

Keywords: Antibacterial agent / Natural rubber / Vulcanizing systems

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความรู้ คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ระหว่างการดำเนินงานวิจัย รวมถึงการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการทำงานจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ศ. ดร. ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุที่ให้ คำปรึกษา และอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. เอกชัย วิมลมาลา และคุณอภิสิทธิ์ โฆษิตชัยวงศ์ นักวิจัยคณะพลังงาน สิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และชี้แนะ แนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัย ขอขอบพระคุณคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านอันได้แก่ รศ. ดร. นพวรรณ ชนัญพานิช ภาควิชาเคมีอุตสาหกรรม คณะ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รศ. ดร. เบญจภรณ์ ประภักดี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผศ. ดร. ณัฐินี โล่ห์พัฒนานนท์ ภาควิชาเทคโนโลยียางและพอลิเมอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้สละเวลาในการสอบวิทยานิพนธ์ ชี้แนะ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โครงการวิจัยขนาดกลาง เรื่องยางพารา (Medium Projects on Rubber; MPR) ปี 2552 สำหรับความอนุเคราะห์เรื่องทุนวิจัย บริษัท Ciba Specialty Chemicals จำกัด (ประเทศไทย) สำหรับความอนุเคราะห์วัสดุในการวิจัย ขอขอบคุณ กลุ่มวิจัยการผลิตและขึ้นรูปพอลิเมอร์ (P-PROF) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี และวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม-ภาควิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้อุปกรณ์ และ เครื่องมือสำหรับวิเคราะห์และทดสอบ ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ และพี่ ๆ ทุกคน รวมถึงสมาชิกกลุ่มวิจัยการ ผลิตและขึ้นรูปพอลิเมอร์ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งร่างกาย และแรงใจในการทำงาน สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวสำหรับกำลังใจ และความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เสมอมา

ประ โยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ย่อมเป็นผลมาจากความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมา ข้างต้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
รายการตาราง	ญ
รายการรูปประกอบ	ฎ
รายการสัญลักษณ์	ฅ
ประมวลศัพท์และคำย่อ	ณ

บทที่

1. บทนำ

1.1	ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3	ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4	วิธีการดำเนินงานวิจัยโดยสังเขป	3
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4

2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยางธรรมชาติ	5
2.2	ทฤษฎีการคงรูปของยางธรรมชาติ	9
2.2.1	ระบบการคงรูปยางด้วยกำมะถัน	9
2.2.2	ชนิดของกำมะถัน	10
2.2.3	กลไกการเกิดปฏิกิริยาการคงรูปด้วยระบบที่ใช้กำมะถัน	10
2.2.4	ระบบการคงรูปยางด้วยเพอร์ออกไซด์	13
2.2.5	การบดผสมยางและสารเคมีคงรูปยาง	14
2.3	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบคทีเรีย	14
2.4	การเจริญของแบคทีเรีย	18
2.4.1	การวัดการเจริญของแบคทีเรียโดยตรง	18

2.4.2	การวัดการเจริญของแบคทีเรียโดยอ้อม	21
2.5	สารยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย	22
2.5.1	2-Hydroxypropyl-3-Piperazinyl-Quinoline carboxylic acid Methacrylate (HPQM)	22
2.5.2	ซิลเวอร์คิงอยู่บนซีโอไลท์ซิลเวอร์	22
2.6	การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งแบคทีเรีย	23
2.6.1	การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียเชิงคุณภาพด้วยการวัดบริเวณการยับยั้งเชื้อ	23
2.6.2	การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งแบคทีเรียเชิงปริมาณด้วยเทคนิค Plate count agar method	24
2.7	กลไกการออกฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	25
2.8	การควบคุมสัมผัส	25
2.9	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3.	วัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงาน	
3.1	วัตถุประสงค์และสารเคมี	31
3.2	สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียและเชื้อแบคทีเรียสำหรับทดสอบ	32
3.3	สารเคมีสำหรับทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียและสารเคมีทั่วไป	33
3.4	เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับขึ้นรูปและใช้ในห้องปฏิบัติการ	34
3.5	การดำเนินงานวิจัย	35
3.6	การขึ้นรูปชิ้นงานทดสอบ	36
3.6.1	ขั้นตอนการเตรียมยางคอมปาวด์ด้วยเครื่องผสมแบบลูกกลิ้งคู่และขึ้นรูปยาง	36
3.7	การทดสอบเวลาในการคงรูปร่างและความหนาแน่นของพันธะข้าม	38
3.7.1	การตรวจสอบเวลาและผลต่างแรงบิดในการคงรูปร่างคอมปาวด์	38
3.7.2	การทดสอบความหนาแน่นของพันธะข้าม	39
3.8	การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	39
3.8.1	กระบวนการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อแบคทีเรีย	39
3.8.2	การเตรียมเชื้อแบคทีเรียเพื่อทดสอบ	42
3.8.3	การทดสอบบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียด้วยเทคนิค Halo test	43
3.8.4	การทดสอบเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการนับจำนวนเชื้อแบคทีเรีย	45
3.9	การทดสอบการแพร่ออกมาของสารเคมีและสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	48

4. ผลการทดลองและอภิปรายผลการทดลอง

4.1	เวลาในการคงรูปของคอมปาวด์	50
4.1.1	เวลาในการคงรูปของของคอมปาวด์ทั้ง 3 ระบบ ที่ร้อยละ 90	50
4.2	ผลต่างแรงบิดและความหนาแน่นของพันธะข้ามของของคอมปาวด์	51
4.2.1	ผลต่างแรงบิดของการคงรูปของคอมปาวด์ทั้ง 3 ระบบ	51
4.2.2	ผลการทดสอบความหนาแน่นของพันธะข้ามของของคอมปาวด์	53
4.3	ผลการทดสอบการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของของคอมปาวด์ด้วยวิธี Halo test	54
4.4	ผลการทดสอบเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการนับจำนวนเชื้อแบคทีเรีย	57
4.4.1	การทดสอบเชิงปริมาณของของคอมปาวด์ที่ไม่ได้ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	57
4.4.2	การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อของสารเคมีที่ใช้คงรูปของคอมปาวด์ด้วยเชื้อ <i>E. coli</i> และ <i>S. aureus</i>	59
4.4.3	การทดสอบเชิงปริมาณของของคอมปาวด์ 3 ระบบ ที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ชนิด HPQM และ SSZ ด้วยเชื้อ <i>E. coli</i>	63
4.4.4	การทดสอบเชิงปริมาณของของคอมปาวด์ 3 ระบบ ที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ชนิด HPQM และ SSZ ด้วยเชื้อ <i>S. aureus</i>	66
4.5	ผลการทดสอบการแพร่ออกมาของสารเคมี	69
4.6	การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์	72

5. สรุปผลการทดลอง

5.1	ผลการทดสอบเวลาในการคงรูปของ ผลต่างแรงบิด และความหนาแน่นของพันธะข้าม	75
5.2	ผลการทดสอบบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของของคอมปาวด์	75
5.3	ผลการทดสอบเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการนับจำนวนเชื้อแบคทีเรีย	75
5.4	ข้อเสนอแนะ	76

เอกสารอ้างอิง

77

ภาคผนวก

ก.	เวลาในการคงรูปของของคอมปาวด์ที่ร้อยละ 90	82
ข.	ผลต่างแรงบิดของการคงรูปของคอมปาวด์ทั้ง 3 ระบบ	84
ค.	ผลการทดสอบความหนาแน่นของพันธะข้ามของของคอมปาวด์	86

ภาคผนวก (ต่อ)

ง. ผลการทดสอบเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการนับจำนวนเชื้อแบคทีเรีย	88
ประวัตินักวิจัย	93

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 องค์ประกอบของยางแห้งโดยทั่วไป	7
2.2 การเปรียบเทียบสมบัติพื้นฐานของกำมะถันทั้ง 2 ชนิด	10
2.3 ผลทางเทคนิคของตัวเร่งปฏิกิริยาในยางธรรมชาติ	11
2.4 ความแตกต่างของผนังเซลล์แบคทีเรียแกรมบวกและแบคทีเรียแกรมลบ	17
3.1 วัตถุประสงค์และสารเคมีที่ใช้ในการคงรูปร่างคอมปาวด์	31
3.2 สารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียและเชื้อแบคทีเรีย	32
3.3 สารเคมีสำหรับทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียและสารเคมีทั่วไป	33
3.4 เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับขึ้นรูปและใช้ในห้องปฏิบัติการ	34
3.5 ส่วนประกอบของสารประกอบยาง	36
4.1 บริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด <i>E. coli</i> และ <i>S. aureus</i> ของยางคอมปาวด์ที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM และ SSZ	56
4.2 ปริมาณสารเคมีสำหรับการคงรูปร่างยางธรรมชาติในการทดสอบการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	59
4.3 สรุปผลการทดสอบด้วยวิธี Plate count agar method	68
4.4 ค่ามุมสัมผัสของยางคอมปาวด์ที่ไม่ผสมและผสมสารยับยั้งเชื้อชนิด HPQM และ SSZ	69
4.5 ราคาสารเคมีที่ใช้ในสูตรผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติ 3 ระบบที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM	73
4.6 ราคาสารเคมีที่ใช้ในสูตรผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติ 3 ระบบที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด SSZ	74
ก.1 เวลาในการคงรูปของยางคอมปาวด์ที่ร้อยละ 90	83
ข.1 ผลต่างแรงบิดของการคงรูปร่างคอมปาวด์ทั้ง 3 ระบบ	85
ค.1 ผลการทดสอบความหนาแน่นของพันธะข้ามของยางคอมปาวด์	87
ง.1 ปริมาณเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> และ <i>S. aureus</i> ทดสอบแบบเขย่าด้วยสารเคมีที่ใช้ในการคงรูปร่างคอมปาวด์ ที่เวลา 240 นาที	89
ง.2 ปริมาณเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ทดสอบแบบเขย่าด้วยยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV โดยไม่มีการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM ที่เวลา 0-240 นาที	89
ง.3 ปริมาณเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ทดสอบแบบเขย่าด้วยยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV โดยไม่มีการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด SSZ ที่เวลา 0-240 นาที	90

- ง.4 ปริมาณเชื้อแบคทีเรีย *S. aureus* ทดสอบแบบเขย่าด้วยยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV โดยไม่มีการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM ที่เวลา 0-240 นาที 91
- ง.5 ปริมาณเชื้อแบคทีเรีย *S. aureus* ทดสอบแบบเขย่าด้วยยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV โดยไม่มีการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด SSZ ที่เวลา 0-240 นาที 92

รายการรูปประกอบ

รูป	หน้า	
1.1	ผลิตภัณฑ์แผ่นยาง	1
2.1	โครงสร้างทางเคมีของยางธรรมชาติ	5
2.2	โครงสร้างทางเคมีของ 2-O-methyl-L-inositol	8
2.3	ขั้นตอนการเกิดปฏิกิริยาการคงรูปด้วยกำมะถัน	12
2.4	โครงสร้างการเชื่อมโยงแบบต่าง ๆ ของกำมะถัน	12
2.5	ส่วนประกอบของ Typical prokaryotic cell	15
2.6	การวัดการเจริญแบคทีเรียด้วยวิธี Direct microscopic count โดยใช้ Petroff Hausser slide counting chamber	19
2.7	การวัดการเจริญของแบคทีเรียโดยวิธี Dilution plate count วิธีการทำ Serial dilution และเพาะเลี้ยงบนอาหาร	20
2.8	การทำ Dilution plate count โดยวิธี Pour plate และ Shake plate เปรียบเทียบกับ วิธี Spread plate	20
2.9	การวัดค่าความขุ่นของเซลล์แบคทีเรียโดยวัดค่าดูดกลืนคลื่นแสง หรือปริมาตรที่ แสงส่องผ่าน	21
2.10	การทดสอบบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย	24
2.11	การวัดมุมสัมผัส	26
3.1	ผังการดำเนินงานวิจัยโดยรวม	35
3.2	เครื่องบดผสมลูกกึ่งคู่	37
3.3	เครื่องอัดขึ้นรูปรีนระบบแรงดัน	37
3.4	เครื่องรีโอมิเตอร์แบบจานแกว่ง	38
3.5	ขั้นตอนการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ	40
3.6	ขั้นตอนการอบไล่ไอน้ำและเทอาหารเลี้ยงเชื้อ	41
3.7	อาหารเลี้ยงเชื้อแบบแข็งที่เทบนจานเพาะเชื้อ	41
3.8	การกระจายเชื้อแบคทีเรียเป็น Single colony	42
3.9	ขั้นตอนการบ่มเชื้อ	42
3.10	ขั้นตอนการเตรียมเชื้อในหลอดทดลอง	43
3.11	เครื่องวัดดัชนีความขุ่นของเชื้อทดสอบ	44
3.12	ตำแหน่งการวางชิ้นงานทดสอบ	45

รูป (ต่อ)	หน้า
3.13 ทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อด้วยเครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิ	46
3.14 หลอดเก็บตัวอย่างสำหรับใช้เจือจางเชื้อ	47
3.15 ขั้นตอนการลงเชื้อทดสอบ	47
4.1 เวลาในการคงรูปยางที่ร้อยละ 90 ของยางที่คงรูประบบต่าง ๆ ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM และ SSZ	50
4.2 ผลต่างแรงบิดของการคงรูปยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV ที่ไม่ผสมและผสมสาร HPQM และ SSZ	51
4.3 ลักษณะการเชื่อมโยงของกัมมะถันที่เกิดขึ้นในการคงรูปยางคอมปาวด์โดยใช้ยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV	52
4.4 ความหนาแน่นของพันธะข้ามของการคงรูปยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV ที่ไม่ผสมและผสมสาร HPQM และ SSZ	53
4.5 การเกิดบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด <i>E. coli</i> ของยางคอมปาวด์ที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM และ SSZ	54
4.6 การเกิดบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด <i>S. aureus</i> ของยางคอมปาวด์ที่ผสมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรียชนิด HPQM และ SSZ	55
4.7 ตัวอย่างเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> และ <i>S. aureus</i> จากการทดสอบเชิงปริมาณ	58
4.8 ร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> และ <i>S. aureus</i> ที่ทดสอบแบบเขย่าด้วยยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV โดยไม่มีการเติมสารยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย ที่เวลา 0-240 นาที	58
4.9 ร้อยละของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ที่ทดสอบแบบเขย่าด้วยสารเคมีที่ใช้ในการคงรูปยางคอมปาวด์ ที่เวลา 240 นาที	60
4.10 ร้อยละของเชื้อแบคทีเรีย <i>S. aureus</i> ที่ทดสอบแบบเขย่าด้วยสารเคมีที่ใช้ในการคงรูปยางคอมปาวด์ ที่เวลา 240 นาที	61
4.11 ช่วงการดูดกลืนคลื่นแสงอัลตราไวโอเล็ตของสารเคมีคงรูปยางและสารเคมีที่แพร่จากยางคอมปาวด์ระบบ EV ด้วยเครื่อง Spectrophotometer	62
4.12 ร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ที่ผ่านการทดสอบแบบเขย่ากับยางคอมปาวด์ผสมสาร HPQM ปริมาณ 1, 3 และ 5 phr ที่เวลา 0-240 นาที โดยใช้ยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV	63

รูป (ต่อ)

หน้า

- 4.13 ร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย *E. coli* ที่ผ่านการทดสอบแบบเขย่ากับ
ยางคอมปาวด์ผสมสาร SSZ ปริมาณ 1, 3 และ 5 phr ที่เวลา 0-240 นาที โดยใช้
ยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV 64
- 4.14 ร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย *S. aureus* ที่ผ่านการทดสอบแบบเขย่ากับ
ยางคอมปาวด์ผสมสาร HPQM ปริมาณ 1, 3 และ 5 phr ที่เวลา 0-240 นาที โดยใช้
ยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV 66
- 4.15 ร้อยละการอยู่รอดของเชื้อแบคทีเรีย *S. aureus* ที่ผ่านการทดสอบแบบเขย่ากับ
ยางคอมปาวด์ผสมสาร SSZ ปริมาณ 1, 3 และ 5 phr ที่เวลา 0-240 นาที โดยใช้
ยางคอมปาวด์ระบบ CV, Semi-EV และ EV 67

รายการสัญลักษณ์

T_g	=	อุณหภูมิเปลี่ยนสถานะคล้ายแก้ว
$^{\circ}\text{C}$	=	องศาเซลเซียส
%T	=	ปริมาณแสงที่ส่องผ่านตัวอย่างไปตกกระทบเครื่องตรวจจับ
D_B	=	บริเวณยับยั้งเชิงจลนศาสตร์
θ	=	ค่ามุมสัมผัส
OD_{600}	=	ดัชนีความขุ่นที่ความยาวคลื่น 600 นาโนเมตร
μl	=	ไมโครลิตร
ml	=	มิลลิลิตร
t_{c90}	=	เวลาในการคงรูปยางที่ร้อยละ 90
dT	=	ค่าผลต่างแรงบิดสูงสุด และแรงบิดต่ำสุด
V_r	=	สัดส่วนโดยปริมาตรของยางในยางที่บวมตัว
V_s	=	ปริมาตรต่อ โมลของตัวทำละลาย หรือปริมาตรตัวทำละลาย 1 โมล
χ	=	ค่าพารามิเตอร์ของแรงที่กระทำกันระหว่างยางกับสารละลาย
η_{swell}	=	ปริมาณความหนาแน่นของพันธะข้ามของยาง (โมลต่อลูกบาศก์เซนติเมตร)
f	=	ฟังก์ชันของการเชื่อมโยงสายโซ่โมเลกุล
C_1, C_2	=	ค่าดัชนีความขุ่นที่วัดได้จากเชื้อที่ได้เตรียมไว้ และค่าดัชนีความขุ่นที่ใช้ทดสอบ ตามลำดับ
V_1, V_2	=	ปริมาตรของเชื้อที่เตรียมไว้ และปริมาตรของเชื้อที่ต้องการใช้ในการทดสอบตามลำดับ
rpm	=	รอบต่อนาที
A	=	จำนวนกลุ่มแบคทีเรียโดยเฉลี่ย (โคโลนี)
n	=	จำนวนครั้งการเจือจาง
B	=	ปริมาตรสารละลายแบคทีเรีย (มิลลิลิตร)
g	=	กรัม
mg	=	มิลลิกรัม

ประมวลศัพท์และคำย่อ

NR	=	ยางธรรมชาติ
CV	=	ระบบการคงรูปแบบดั้งเดิม
Semi-EV	=	ระบบการคงรูปแบบกึ่งประสิทธิภาพ
EV	=	ระบบการคงรูปแบบประสิทธิภาพ
HPQM	=	2-Hydroxypropyl-3-Piperazinyl-Quinoline carboxylic acid Methacrylate
SSZ	=	อนุภาคซิลเวอร์คิงอยู่บนซีโอไลต์
phr	=	ส่วนในยางร้อยละ
<i>E. coli</i>	=	แบคทีเรียชนิด <i>Escherichia coli</i>
<i>S. aureus</i>	=	แบคทีเรียชนิด <i>Staphylococcus aureus</i>
ODR	=	เครื่องรีโอมิเตอร์แบบจานแก้ว
Halo test	=	การทดสอบบริเวณการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย
PCA method	=	การทดสอบเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการนับจำนวนเชื้อแบคทีเรีย
cfu/ml	=	โคโลนีต่อมิลลิลิตร
ASTM	=	มาตรฐานการทดสอบวัสดุประเทศสหรัฐอเมริกา
JIS	=	มาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศญี่ปุ่น
MDPE	=	พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นปานกลาง
LLDPE	=	พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น
PP/Ag	=	พอลิโพรไพลีนผสมซิลเวอร์
PA/Ag	=	พอลิเอไมด์ผสมซิลเวอร์
SZ	=	ซิลเวอร์ซีโอไลต์
NBR	=	ยางไนไตร
SBR	=	ยางบิวตาไดอีน
STR 5L	=	ยางธรรมชาติตามมาตรฐานประเทศไทย เกรด 5L
MBT	=	เมอร์แคปโตเบนโซไทอาโซล
DPG	=	ไดฟีนิลกัวนิดีน
NB	=	อาหารเลี้ยงเชื้อแบคทีเรียชนิดเหลว
NA	=	อาหารเลี้ยงเชื้อแบคทีเรียชนิดแข็ง
PCA	=	อาหารเลี้ยงเชื้อแบบแข็งสำหรับนับโคโลนี
DI water	=	น้ำปราศจากไอออน